

Idź do

Przykładowy
rozdział

Spis treści

Katalog książek

Nowości

Bestsellery

Zamów drukowany
katalog

Twój koszyk

Dodaj do koszyka

Cennik i informacje

Zamów cennik

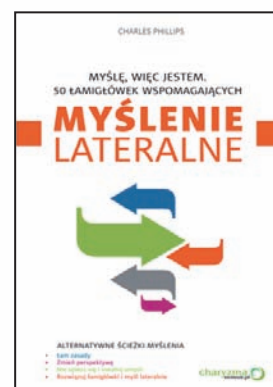
Zamów informacje
o nowościach

Myślę, więc jestem. 50 łamigłówek wspomagających myślenie lateralne

Autor: Charles Phillips
Tłumaczenie: Cezar Matkowski
ISBN: 978-83-246-2470-6

Tytuł oryginału: [Fitnesstraining für den Kopf:
50 Rätsel für Querdenker](#)

Format: 122 × 194, stron: 96

Alternatywne ścieżki myślenia

- Łam zasady
- Zmień perspektywę
- Nie spiesz się i uwolnij umysł
- Rozwiązuj łamigłówki i myśl lateralnie

Gimnastyka w służbie myślenia lateralnego

Nie musisz być Edwardem de Bono, by zostać mistrzem myślenia poza schematami. Myślenie lateralne to jedna z najbardziej niedocenianych, a jednocześnie najcenniejszych umiejętności, dzięki której uda Ci się zmienić sposób postrzegania świata, znajdować wciąż nowe możliwości, wpadać na niezwykle pomysły i proponować nieoczekiwane rozwiązania w pozornie patowej sytuacji.

Jak to się robi?

To mała książeczka o wielkich możliwościach. Pomoże Ci ona odrzucić stare, bezużyteczne wzorce myślowe i pozwoli rozwiązać problemy bardziej zawiłe niż komplet węzłów gordyjskich. Za każdym razem, gdy stajesz przed zadaniami, które Cię przytłaczają, znajdź niestandardową perspektywę i niekonwencjonalne sposoby radzenia sobie z nimi. Autor tej książeczki stawia przed Tobą różnorodne zadania o rosnącym stopniu trudności i wyznacza limit czasowy – ich wykonanie pozwoli wytrenować Twój umysł i dostarczy rozrywki szarym komórkom.

Do zapamiętania:

- Najsprawniej rozwiązujesz problemy, pracując z własnej woli i z przyjemnością.
- Łamanie zasad i krytykowanie odgórných założeń mogą przynieść oświecenie.
- Posiadasz niezmierzone możliwości uczenia się i przechodzenia osobistej przemiany.
- Nie pozwól, by zniewoliła Cię rutyna i skostniałe schematy.

Przeczytaj także:

Myślę, więc jestem. 50 łamigłówek wspomagających logiczne myślenie
Myślę, więc jestem. 50 łamigłówek wspomagających twórcze myślenie

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE Jak myśleć lateralnie	6
ŁATWE łamigłówki Rozgrzewka	11
ŚREDNIO TRUDNE łamigłówki Trening	29
TRUDNE łamigłówki Wysiętek	49
WYZWANIE	67
ODPOWIEDZI	73
Zalecana lektura	91
Notatki	92
O autorze	96

Jak myśleć lateralnie

Nie zawsze potrafimy dostrzec to, co znajduje się wprost przed nami. Często bywa tak, że zamiast tego dostrzegamy coś, co chcemy ujrzeć, lub coś, co „powinniśmy byli” zobaczyć. Czasami też wydaje się nam, że nie jesteśmy w stanie zauważyć niczego ponad to, co widzimy w danej chwili. Warto jednak w takich chwilach zastanowić, czy nie było dobrze popatrzeć na sprawę z innej perspektywy.

Prawie każdą kwestię da się naświetlić z więcej niż jednej strony. Często też zdarza się nam przeoczyć najskuteczniejszą lub najbardziej twórczą możliwość rozwiązania problemu. Pamiętaj zatem, że za każdym razem, gdy stajemy przed zadaniami, które wydają się nas przytłaczać, powinniśmy poszukać nowego sposobu patrzenia na problem bądź też odmiennych metod jego rozwiązania.

Myślenie lateralne to zestaw strategii pomagających zmienić nasz sposób postrzegania świata, znajdowania nieoczekiwanych rozwiązań i tworzenia nowych idei. Jedną z umiejętności wymaganych do opanowania takiego myślenia jest poznanie własnej percepcji, czyli zrozumienie, dlaczego obserwujemy świat w taki, a nie inny sposób, dlaczego pewne rzeczy uchodzą naszej uwagi oraz w jaki sposób możemy zmienić naszą spostrzegawczość.

ŁAM ZASADY Idea myślenia lateralnego została opracowana w roku 1967 przez Edwarda de Bono, brytyjskiego psychologa i pisarza, który lubił porównywać myślenie do gry w szachy. W każdej partii używa się bowiem zawsze tych samych zasad oraz identycznych figur, czyli króla, hetmana, gońców itp. Podobnie działa też nasz umysł, gdyż podczas myślenia wykorzystujemy zwykle pewien ustalony zestaw zasad i reguł.

Edward de Bono twierdzi jednak, że zawsze powinniśmy być gotowi odrzucić wspomniane wyżej zasady i opracować nowe, jak gdybyśmy rozgrywali partię szachów przy użyciu nowych figur i zupełnie innych reguł. Oznacza to, że powinniśmy zastanowić się, czy zadajemy dobre pytania, albo czy coś, co wydaje się nam problematyczne naprawdę stanowi dla nas problem.

Podejście takie nie zawsze musi wiązać się z dużym wysiłkiem umysłowym. W przypadku myślenia lateralnego napięcie nie gwarantuje bowiem sukcesu. Prawdę mówiąc, kiedy wysilamy się zbyt mocno, bardziej ryzykujemy

uwikłaniem w sztywne wzorce myślenia. Dlatego też powinniśmy raczej wykazać się odrobiną umiejętności oraz naturalną inteligencją.

Pracę należy zacząć od rozluźnienia. Swobodne podejście do problemu pomoże nam osiągnąć dobre wyniki. Następnie powinniśmy uważnie przyjrzeć się danej sprawie, skupiając się na tym, co szczególnie nas interesuje. Badania neurologiczne wykazały, że człowiek najsprawniej rozwiązuje problemy w chwili, gdy pracuje z własnej woli, a dodatkowo robi to z przyjemnością.

JAK TO WYGLĄDA? Przy uczeniu się myślenia lateralnego przydatne jest odwrócenie typowego sposobu myślenia. Zaczynj krytykować odgórne założenia. Stając przed problemem, postaraj się zadawać sobie następujące pytania:

- Jak to wygląda?
- Czy da się przeanalizować to z innej strony?
- Jeżeli jest to zagadka słowna, to czy jakieś słowa mogą zostać mylnie zinterpretowane? Co to za słowa i jakie mogą mieć dodatkowe znaczenie?
- Jeżeli problem opiera się na konkretnym scenariuszu, to czy nie jest on przypadkiem szczegółowym opisem czegoś, co w istocie jest bardzo proste?

Innym aspektem skutecznego podejścia jest zadawanie sobie pytań: „Co by było gdyby?”. Odrzuć wszystkie założenia. Zamiast mówić sobie: „Zakładam, że jest tak i tak, ale nie wiem, co zrobię, kiedy okaże się, że jest inaczej” — pomyśl: „Co się stanie, kiedy połączę te dwa elementy? Czy mogę bezkarnie pominąć ten etap? A co będzie, gdy popatrzę na całą sprawę z innej perspektywy?”.

PRZYGOTUJ SIĘ NA ZMIANĘ Czy wiesz, że Twój mózg składa się ze stu miliardów komórek noszących nazwę neuronów, z których każda łączy się z tysiącami bądź dziesiątkami tysięcy innych komórek? Czy wiesz, że w każdej sekundzie Twój mózg tworzy miliony nowych połączeń? Czy wiesz, że każdy człowiek ma ogromne możliwości uczenia się i przechodzenia osobistej przemiany? Nikt nie powinien zatem czuć się więźniem jednego, ustalonego podejścia do problemów. Jeżeli uważasz się za osobę myślącą logicznie i lubiącą myśleć w sposób prosty, możesz zacząć uczyć się myśleć lateralnie. Na początek sugerujemy rozwiązanie specjalnie zaprojektowanych zagadek, które znajdziesz na następnych stronach.

ŁAMIGŁÓWKI W NINIEJSZEJ KSIĄŻCE W dalszych rozdziałach przedstawimy łamigłówki o trzech poziomach trudności, którym przyporządkowano sugerowany czas rozwiązania. Takie ograniczenie niesie ze sobą element presji,

ale większość zadań najlepiej rozwiązujemy w chwili, gdy mamy świadomość upływającego czasu. Nie przejmuj się jednak, jeżeli do rozwiązania zadań będziesz potrzebować nieco więcej czasu. Nie spiesz się niepotrzebnie, kiedy trafisz na szczególnie trudny problem. Najważniejsze jest tu bowiem to, aby spróbować myśleć w podany w łamigłówce sposób. Niektóre rodzaje zadań występują w kilku wariantach, umożliwiając Ci dodatkowe ćwiczenie.

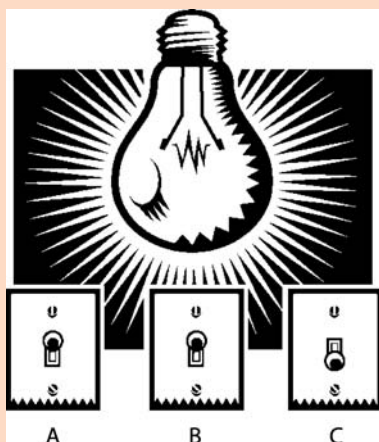
Zwróć uwagę na łamigłówki, przy których znajduje się adnotacja „Więcej czasu”. W ich przypadku prawie zawsze będziesz potrzebować więcej czasu niż zwykle. Nie musi oznaczać to jednak większej trudności zadań. Na ogół łamigłówki te wymagają jedynie dłuższych przygotowań. Niektóre zadania zawierają też przydatne wskazówki, a na końcu książki znajdują się strony, na których możesz dokonywać notatek! W końcowej części książki znajdziesz również „Wyzwanie”, którego rozwiązanie powinno zająć 10 – 15 minut, gdyż wymagać ono będzie przemyślenia całego zadania na nowe sposoby i zapisania stosownych uwag.

Z pewnością zauważysz też, że rozwinięcie zdolności myślenia lateralnego okaże się przydatne w szkole, w pracy i w innych dziedzinach życia. Zdolności jasnego postrzegania informacji, twórczego myślenia i łatwej adaptacji mają bowiem bardzo wiele zastosowań. Przewróć zatem kartkę i zacznij myśleć lateralnie!

POZIOM TRUDNOŚCI ŁAMIGŁÓWKI	CZAS NA ROZWIĄZANIE
ŁATWY = ROZGRZEWKA	1 – 2 MINUTY
ŚREDNI = TRENING	3 – 4 MINUTY
TRUDNY = WYSIŁEK	5 – 6 MINUT
WIĘCEJ CZASU	6 LUB WIĘCEJ MINUT
WYZWANIE	10 – 15 MINUT

OŚWIECENIE

Wyobraź sobie, że właśnie wprowadzasz się do nowego domu. Przy wejściu do garażu odkrywasz trzy przyciski. Niestety, stojąc przy włącznikach, nie jesteś w stanie w żaden sposób sprawdzić, czy żarówka w garażu jest włączona, czy też nie. W jaki sposób możesz sprawdzić, który z trzech przycisków włącza światło, udając się do garażu tylko raz?

WSKAZÓWKA
jak
myśleć

Sądzę, że to energia umysłowa, jaką włożysz w rozwiązanie tego problemu, pomoże Ci się odpowiednio rozgrzać do rozwiązywania dalszych zadań.

CYFROWY TANIEC

Na Zjeździe Matematyków, dr Mocherla wyświetlił na ściennym ekranie interesujący ciąg liczb. Następnie powiedział, że sprezentuje swoją najnowszą książkę pierwszej osobie, która poprawnie wskaże liczbę stanowiącą kolejny element ciągu.

Nagroda przypadła w udziale Albertowi. Jak brzmiała właściwa odpowiedź?

3, 8, 15, 22,

32, 42, 51, 58,

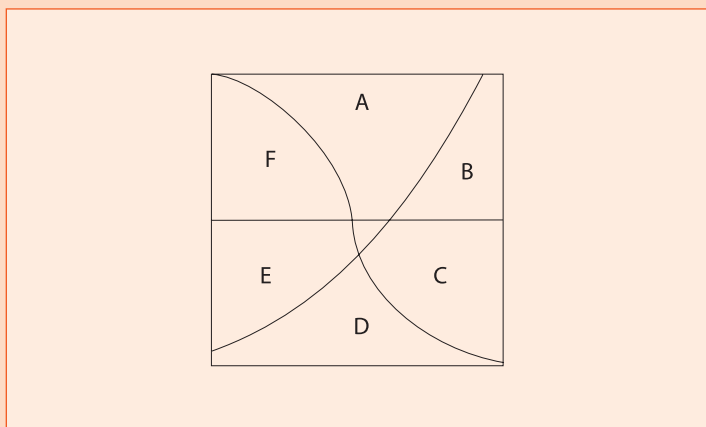
70, 79, 88, —

WSKAZÓWKA
jak
myśleć

Myśl lateralnie. Nie ograniczaj się do analizy samego ciągu. Zastanów się, czym jeszcze charakteryzują się przedstawione liczby.

HERBATKA DLA ALICJI

Profesor Zielonka wymyślił kolejną matematyczną sztuczkę (patrz łamigłówka 41). Tym razem upiekł on ciasto w kształcie kwadratu, a następnie przeciął je na trzy sposoby, za każdym razem dzieląc je na dwie równe połowy. Następnie poczęstował nim swoją wnuczkę, Alicję. Dziewczynka uznała, że największy będzie kawałek A lub D, ale nie ma pewności co do tego, który z nich jest większy. Czy jesteś w stanie rozwiązać dylemat Alicji?

WSKAZÓWKA
jak
myśleć

Kilka prostych równań powinno pomóc.